

Nr 502

Av fröken **Wetterström** och herr **Björkman**, om *översyn av studiehjälpssystemet*.

(Lika lydande med motion nr 422 i Första kammaren)

Enligt gällande studiehjälpsreglemente utgår s. k. studiehjälp dels i form av studiebidrag och dels i form av stipendier. De förra är av fyra olika slag: allmänna studiebidrag, särskilda studiebidrag, resebidrag och måltidsbidrag. Gemensamt för dem alla är, att de icke är behovsprövade. Detta gäller däremot stipendierna.

Motiveringen för studiebidragen utom de allmänna, de s. k. förlängda barnbidragen, är att man med dem velat ge en kompensation för merkostnader som uppkommer på grund av att elev icke är bosatt på skolorten. För elev som fyllt 18 år utgår det särskilda studiebidraget med högst 75 kronor per läsmånad och för elev i åldern 16—18 år med högst 60 kronor. Resebidrag utgår för den förra kategorien med högst 50 och för den senare med högst 40 kronor per läsmånad. Måltidsbidraget utgår i regel med högst respektive 15 och 14 kronor per läsmånad. Vissa variationer kan också förändras av kurstidens längd m. m. Det behovsprövade stipendiet utgör 100—15 kronor per läsmånad för elev som fyllt 18 år och 75—10 kronor för elev i åldern 16—18 år.

Efter införandet av detta här ovan i huvudsak angivna systemet tillkom de allmänna studiebidragen. Dessa utgår till elever i åldern 16—18 år utan behovsprövning och oavsett om vederbörande är bosatt på skolorten eller ej. Tillkomsten av detta nya icke behovsprövade studiebidrag har medfört konsekvenser, som väl knappast varit förutsedda. Resultatet har bl. a. blivit, att en elev i åldern 16—18 år erhåller avsevärt större icke behovsprövat studiebidrag än elev som fyllt 18 år. Om man som exempel väljer en utanför skolorten bosatt elev i en minst tvåårig lärokurs och han är inackorderad på skolorten finner man, att han i 16—18-årsåldern erhåller dels det allmänna studiebidraget 50 kronor och dels det särskilda studiebidraget 60 kronor, sammanlagt 110 kronor, medan han efter fyllda 18 år erhåller 75 kronor per läsmånad. Läger man därtill det högsta möjliga stipendiebeloppet, får eleven i 16—18-årsåldern sammanlagt 185 kronor och eleven som fyllt 18 år sammanlagt 175 kronor. Väljer man att jämföra på skolorten bosatta elever finner man, att 16—18-åringen får 50 kronor per läsmånad i icke behovsprövat bidrag men den som fyllt 18 år ingenting.

Som ovan framhållits har icke behovsprövad studiehjälp avsett att ut-

jämna utbildningskostnaderna mellan på skolorten icke bosatta och dem som har sina hem på skolorten. Det allmänna studiebidraget saknar i den mån det utgår till elever som har sitt hemvist på skolorten denna motive-ring, förutom att det medför en med hänsyn till studiekostnaderna icke motiverbar skillnad mellan 16—18-åringar och dem som fyllt 18 år. Det är önskvärt, att motiveringen för de icke behovsprövade bidragen bibehålles och att på skolorten bosatta i mån av behov beredes möjlighet till studie-hjälp i form av stipendier samt att den nuvarande skillnaden i fråga om studiehjälp mellan 16—18-åringar och äldre upphäves.

Det torde sålunda vara ådagalagt att studiehjälpssystemet tarvar en översyn, som bör ta sikte på att utjämna skillnaden i bidragshänseende för de olika ålderskategorierna. Detta torde ske enklast genom att samma bidragssystem göres tillämpligt, oavsett om eleven är 16—18 år eller har uppnått 18 års ålder.

Med stöd av ovanstående hemställes,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hem-ställa om en skyndsam översyn av det nuvarande studie-hjälpssystemet.

Stockholm den 26 januari 1962

Karin Wetterström

Folke Björkman

Nr 503

Av herr Cassel, om radio- och TV-program rörande den enskildes uppträdande vid krig.

(Lika lydande med motion nr 432 i Första kammaren)

Stockholm den 26 januari 1962

Leif Cassel
